

Päris elu protsendid.

Palju õnne! Sa lõpetasid just ülikooli ning alustasid tööd oma elu esimeses töökohas, milleks on _____ (*mille said loosiga*). Sa endale tahad osta esimese auto ning kolida üürikorterisse. Kui palju see päriselt raha võtab?

Samm 1. Arvuta, kui palju sa teenid.

Sinu uus tööandja on pakkunud sulle, et ta maksab sulle _____ (*mille said loosiga*) eurot tunnis tingimusel, et sa töötad **40 tundi nädalas**. Kasutades seda informatsiooni, arvuta välja järgmine info:

Ühe nädalaga teenitud palk(nädalas töötad 40 tundi): _____

Ühe kuuga teenitud palk(ühes kuus on 4 nädalat): _____

Tulumaks 20% (*kuupalgast*) _____

Töötuskindlustusmaks 1.6% (*kuupalgast*) _____

Kogumispensioni maks 2% (*kuupalgast*) _____

Maksud kokku: _____

1. Pangakontole laekuv igakuine tulu (*pärast maksude maksmist*) _____

Samm 2. Osta enda esimene auto.

Sul on vaja autot, et käia tööl. Kasutades veebiportaali www.auto24.ee vali endale kuni 5000€ maksev **KASUTATUD** auto ning kirjuta välja järgmised andmed:

Automark: _____

Automudel: _____

Aasta (*millal auto valmistati*): _____

Auto numbrimärk: _____

Hind: _____

Kas sa said auto hea hinnaga? Mine veebilehele: <https://www.auto24.ee/ostuabi/?t=soiduki-turuhinna-paring> ning võrdle, kas saadud auto on turuhinnast odavam, kallim või selles vahemikus.

Auto hind turuhinna päringus: _____

Auto hind Auto24.ee _____

Auto on turuhinnast _____ € odavam/kallim.

Et, autot endale saada pead minema Maanteeametisse, kus tuleb tasuda riigilõiv omanikuvahetuse eest. Mine veebilehele www.mnt.ee/et/ametist/riigiloivud. Vali alammeenuist „Sõidukid“ ning otsi ülesse palju pead järgmise toimingu eest tasuma:

Mootorsõiduk või tema haagise omanikuvahetus: _____

Kokku läheb auto ostmise maksma (auto hind + riigilõivud) _____

Su vanaema nõustus sulle pakkuma rahalist abi auto ostmiseks. Ta pakkus laenu järgmistel tingimustel. Tagasimakse periood on 5 aastat. Aastane intress 5%.

Ühe aastaga koguneb intressi _____ eurot.

Viie aastaga koguneb intressi _____ eurot.

Vanaemale pead viie aasta jooksul tagasi maksma _____ eurot.

2. Iga kuu pean siis vanaemale kandma _____ eurot. (jaga eelmine summa 60-ga, sest viies aastat on 60 kuud.)

Selleks, et autoga tohiks ringi liigelda, on vaja sellele teha liikluskindlustus. Mine veebilehele www.iizi.ee. Sisesta sinna oma ostetud auto numbrimärk ning vajuta „Võrdle ja osta“.

Valisin paketi _____

Kuumakse suurus _____

3. Iga kuu pean liikluskindlustust maksma _____ eurot.

Samm 3. Üürikorteri sisutamine.

Kooli lõpetamise puhul kingib vanaema sulle 2000€, et saaksid uude koju mööblit osta. Mine www.ikea.ee või www.jysk.ee või mõni muu veebipood ja vaata, kas sul on võimalik 2000€ eest osta järgmised mööbliesemed (NB! Kassas saad kõikidelt toodetelt lisaallahindluse, mis on märgitud mööblieseme nimetuse taha):

Mööbliese	Hind enne lisaallahindlust	Mitu eurot saad kassas allahindlust?	Hind peale lisaallahindlust	Alles jäänud raha
Diivan (25%)				
Diivanilaud (20%)				
Voodi (50%)				
Riidekapp (10%)				
Telekas (5%)				
Lamp (75%)				

Raha jäi üle/puudu _____ eurot.

Samm 4. Üür

Nüüd sul on olemas töökoht, auto ja mööbel. Aeg on endale valida üürikorter, kus sa hakkad edaspidi elama. Mine veebilehele www.kv.ee, www.city24.ee või www.kinnisvara24.ee ning otsi sealt endale sobiva hinna ja välimusega üürikorter.

Korteri suurus (ruutmeetrites): _____

4. Igakuine üür: _____

Samm 5. Muud kulutused

Statistikaameti andmete põhjal on eesti inimese aastased kulutused järgmised:

Kulu liik	Aastane kulu	Igakuine kulu
Sööök ja jook	1248€	
Vaba aeg	624€	
Kommunaalmaksud (elekter, vesi, prügi, internet, TV)	912€	
Rõivad ja jalatsid	312€	
Bensiin	864€	
KOKKU		

5. Muude kulutuste maksumus iga kuu: _____

Samm 6. Kokkuvõte

Igakuine tulu(*pangakontole laekuv igakuine tulu peale maksude maksmist*) _____

Igakuine kulu (2.autolaen vanaemale, 3.liikluskindlustus, 4. üür, 5. muud kulud): _____

Kas sa teenid piisavalt, et iga kuu kõik maksud ära maksta? _____

Kui palju jääb raha üle/puudu? _____

Kui sa ei teeni piisavalt, siis mida tuleks muuta, et sa edaspidi saaksid kõik oma kulutused makstud?
